

VERTIGO

NR. 55 | OKTOBER 2019

Een duizelingwekkende dosis cinema

JOKER
TORPEDO
BASTAARD
THE MUSTANG
FILM FEST GENT
HUSTLERS

46ste editie

INTERNATIONAAL

FILM FEST GENT

08
↓
18
okt
'19

Foto: Manuel Outumuro | Adaptatie en ontwerp: Wilderzicht

Programma en tickets
filmfestival.be

5	VOORWOORD
7	SHORT CUTS
9	ZWART-WIT
10	HUSTLERS
15	FILM FEST GENT
20	THE MUSTANG
24	TORPEDO
30	PORTRAIT DE LA JEUNE FILLE EN FEU
32	JOKER
38	BASTAARD
41	KLAPS
42	RADAR
46	DIALOOG

HOLEBI FILMFE STIVAL

8 - 29 november 2019
www.holebifilmfestival.be

VERTIGO

VERTIGO

Postbus 10009, 2000 Antwerpen

info@vertigoweb.be
vertigoweb.be

HOOFDREDACTEUR / BLADMANAGER

Steven Tuffin
steven@vertigoweb.be

ADJUNCT-BLADMANAGER

Peter Janssens
peter@vertigoweb.be

MEDEWERKERS

Ruben Nollet, Jonas Govaerts,
Chris Craps, Christophe Verbiest

WEBMASTER

Hans Verschooten

WEBREDACTIE

Arno Callens

EINDREDACTIE

Piet Uyttebroeck

LAY-OUT

Geert Verbist

FOTO SVEN DE RIDDER

Sven De Ridder Company

RECLAMEREGIE

info@vertigoweb.be

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Dorian van der Brempt
Postbus 10009
2000 Antwerpen

DRUK

Moderna Printing

Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt
door middel van druk, fotokopie, scan of
op enige andere wijze, zonder voorafgaand
schriftelijk akkoord van de uitgever.

📶 VERTIGObe

📧 VERTIGOgram

📺 VERTIGObe

Slecht nieuws voor mensen die bij hoog en laag blijven beweren dat cinema louter entertainment is: een blik op het bioscoopaanbod van oktober bewijst andermaal het tegendeel. Zelfs enkele grote Hollywoodreleases weerspiegelen wat er in onze alsmaar meer gepolariseerde maatschappij leeft.

In de ene hoek heb je *Joker*, de (on)frisse comicfilm van Todd

Phillips waarin de legendarische Batman-vijand wordt geportretteerd als een tragische geesteszieke die zich gaandeweg heruitvindt als een bloeddorstige wraakengel. Gevolg: de *Clown Prince of Crime* sluit wel heel dicht aan bij de incel-beweging, het internetclubje van onvrijwillig vrijgezelle mannen waarvan sommigen al aan het moorden zijn geslagen.

Recht daartegenover staat *Hustlers*, het (niet bijster) originele, Scorsese-achtige misdaaddrama over enkele New Yorkse strippers die na de beurscrash van 2008 hun inkomsten zagen opdrogen en een niet al te koosjer plan bedachten om hun voormalige klanten te bestelen. Met zo'n verhaal en het feit dat zowel voor als achter de camera vooral vrouwen stonden, is het niet te verbazen dat de film als de perfecte post-#MeToo-film onthaald wordt.

Dat beide titels in wereldpremière gingen op een gerenommeerd filmfestival – respectievelijk Venetië en Toronto – brengt me bij ons eigen Film Fest Gent. Ook daar geen gebrek aan filmvoer voor discussie. Ik denk dan in de eerste plaats aan *The Lighthouse*, de audiovisueel verbluffende Cannes-hit die onder zijn nachtmerrieachtige oppervlak boekdelen spreekt over de broosheid van de mannelijke psyche.

Nog snel voor alle duidelijkheid: natuurlijk is er niets mis met een stevige portie hersenloze popcornpret. Of dacht je echt dat ik niet zit te popelen om *Gemini Man* en *Terminator: Dark Fate* te zien?

STEVEN TUFFIN

HOOFDREDACTEUR

Luc Tuymans

palazzo grassi,
venezia

24.03.19 –
06.01.20

La Pelle

studio somali

PALAZZO GRASSI
PUNTA DELLA DOGANA
PINAULT
COLLECTION

Palazzo Grassi
San Samuele, 3231
Venezia

infoline – booking
041 2001057
www.ticketlandia.com

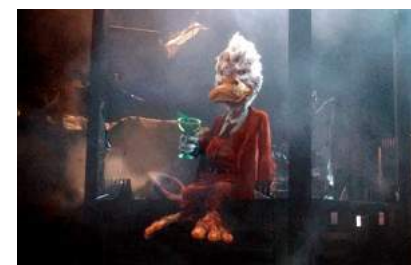
www.palazzograssi.it
f t v i

Omdat hij blijkbaar bang is dat er anders niet zal worden gelachen tijdens zijn nieuwe film *Jay and Silent Bob Reboot*, brengt filmmaker Kevin Smith drie nieuwe cannabis-varianten op de markt: *Berzerker*,

Smoochie Boochies en *Snoogans*. *Parasite*-regisseur Bong Joon-Ho was dan weer de inspiratie voor een nieuw Amerikaans biermerk genaamd Bong Joon Hops. Drink met mate: het brouwsel zou hetzelfde soort kater veroorzaken als Bongs hoofdpijn-opwekkende plots. Gestorven op 59-jarige leeftijd: Rob Garrison, het best bekend als het agressieve ettertje Tommy uit *The Karate Kid*. Benieuwd of Garrisons meest memorabele quote – ‘Get him a body bag!’ – de afscheidsrede zal halen. Ook dood: eeuwige bijrolacteur Sid Haig, die dankzij Rob Zombie op zijn zestigste eindelijk doorbrak als horroricoon Captain Spaulding in *The Devil's Rejects*. Na een serene dienst werd Haigs kist de kerk uitgedragen door Ronald McDonald, Pennywise, Joker, Bassie, Bumba en de creepy pop uit *Poltergeist*. Marvel-baas Kevin Feige is een *Star Wars*-film aan het ontwikkelen. We denken allemaal hetzelfde: een *post-credits scene* met Jar-Jar Binks! Kanye West brengt deze maand de concertfilm *Jesus Is King* uit in samenwerking met IMAX, waarschijnlijk het enige filmformaat

dat Yeezy's kolossale ego aankan. *Pop quiz, hot shot*: in zijn volgende project vertolkt de immer kieskeurige Nicolas Cage een a) insectentrainer op zoek naar zijn kever b) slangenmelker op zoek naar zijn cobra c) truffelboer op zoek naar zijn varken. Antwoord op een gele briefkaart, graag. *Girl*-scenarist Angelo Tijssens is alvast in zijn nopjes dat zijn scenario over Lernout & Hauspie straks zal worden verfilmd door Anke *'The Best of Dorian B.'* Blondé: 'Een film over twee alfamannetjes, geschreven door een Blankenbergse homo en geregisseerd door een vrouw: dat is toch perfect?' Na wekenlang ruziën zijn Sony en Marvel er eindelijk uit: eerstgenoemde zal Spider-Man voor nog één MCU-film uitlenen aan laatstgenoemde. Komiek Conan O'Brien: 'Hun volgende

gevecht gaat wellicht over wie de voorgedij van *Howard the Duck* op zich moet nemen.' 'Nee. Zet *Spider-Man* op en maak hem wijs dat het *Deadpool* is. Doe ik thuis ook met mijn koters.' Ryan Reynolds, gevraagd door een fan of hij *Deadpool* een geschikte film vindt voor zijn vierjarige zoontje. 'Een pijnlijk vergrote prostaat van een film', schrijft *The Guardian*-recensent Peter Bradshaw over *Rambo: Last Blood*. Wij kijken alvast uit naar zijn recensies van de zopas door Stallone aangekondigde reboots van *Cobra* ('Een filmische vasectomie') en *Tango & Cash* ('Een ontstoken balzak van een prent') Komiek Jimmy Fallon vindt het hilarisch dat

Robert De Niro, Al Pacino en Joe Pesci samen te zien zijn in een prent die

The Irishman heet: 'What's next? Een film met Liam Neeson, Colin Farrell en Pierce Brosnan getiteld *The Italians*?' *Iron Man*- en *Empire*-acteur Terrence Howard, ten slotte, stopt met acteren teneinde zich toe te leggen op Terryology, zijn hoogstpersoonlijke interpretatie van wiskunde: 'Als 1 vermenigvuldigd met 1 gelijk is aan 1, dan heeft 2 geen waarde, want 1 maal zichzelf heeft geen effect. Dus is 1 maal 1 gelijk aan 2, want de vierkantswortel van vier is 2. Toch?' Blijkbaar straf spul, die nieuwe wiet van Kevin Smith.

Op vertigoweb.be
vind je elke dag
kraakvers filmnieuws

ANNA
FRANZISKA
JÄGER

ROY
AERNOUTS

YOLANDE
MOREAU

LUCIE
DEBAY

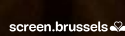
NATALI
BROODS

A FILM BY
EVA
COOLS

OFFICIALLY SELECTED FOR
FILM FEST GENT

C L E O

27.11 IN DE BIOSCOOP

HUMO

DeMorgen.

NOSTALGIE

ZWART-WIT

NAAM Sven De Ridder

BEROEP Acteur

BEKEND VAN *Frits & Franky, Het vonnis, Bowling Balls, Pippa en Torpedo*, de Vlaamse duikbootthriller die vanaf 23 oktober in de zalen speelt.

Jan Verheyen of Erik Van Looy?

‘Jan, omdat die mij tenminste regelmatig terugvraagt. *(lacht)* Met Erik heb ik tot nu toe maar één film gedraaid: *Ad fundum*, ondertussen meer dan een kwarteeuw geleden. Ik herinner me vooral dat hij van elke scène telkens twee versies wilde: een serieuze en een iets lichtere.’

Han Solo of Indiana Jones?

‘Han Solo, veruit mijn favoriete personage uit het *Star Wars*-universum. Het kostuum dat ik draag in *Torpedo* is trouwens stiekem geïnspireerd op hem. In *The Empire Strikes Back* draagt Harrison Ford een soortgelijke combinatie van leren laarzen met een iets te kort leren jasje.’

Hoofdrol of bijrol?

‘In een bijrol maak je als komisch acteur tenminste kans op een Oscar.

Je moet er maar eens op letten: bij komedies is het nooit de hoofdrolspeler die in de prijzen valt, maar steevast de nevenacteur. Kevin Kline in *A Fish Called Wanda*, bijvoorbeeld, of Don Ameche in *Cocoon*.’

Horror of humor?

‘Liefst een combinatie. Ik herinner me dat ik als kind in Cinema Rex in Antwerpen naar *Young Frankenstein* van Mel Brooks ging kijken en dacht: dat wil ik later ook doen. Mocht ik ooit een film regisseren, wordt het sowieso een horrorkomedie. Daarom kijk ik enorm uit naar *Yummy*, de eerste Vlaamse zombiefilm.’

Boris Karloff of Béla Lugosi?

‘Lugosi. De eerste *Dracula*-verfilming uit 1931 blijft toch de beste. Wist je dat ik zelf ooit Van Helsing heb gespeeld? In *The Flemish Vampire*, R. Kan Albays Belgische vampierfilm. Ik duik alleen op in een flashback, maar toch!’ *(lacht)*

Typcasting of tegencasting?

‘Tegencasting. Zelf ben ik jarenlang getypecast geweest. “Een onnozelaar nodig? Sven bellen!” *(lacht)* Daar is

pas verandering in gekomen toen ik in *Vermist* de kans kreeg om een pedofiel te spelen. Het is nooit te laat. Christoph Waltz had er ook al een hele carrière op de Duitse tv op zitten toen Tarantino hem castte als Hans Landa in *Inglourious Basterds*.’

Rocky of Rambo?

‘*Rambo*! Toen ik een jaar of acht was, ging ik geregeld aanbellen bij de buurman van mijn grootouders. Die had namelijk de enige VHS-speler in de hele buurt op zolder staan. *First Blood* heb ik daar echt grijs-gespeeld. Ik was dan ook stikjaloers toen ik hoorde dat Dimitri Vegas een rolletje had bemachtigd in *Last Blood*, de vijfde en mogelijk laatste *Rambo*-film.’

Hollywood of Hollywood aan de Schelde?

‘Als straks *Torpedo* uitkomt, zal het verschil tussen de twee kleiner dan ooit zijn. Ik heb de film nog maar net gezien, samen met de rest van de cast. Ook al kende ik het scenario, toch zat ik gedurende een uur en drie kwartier op het puntje van mijn stoel. Zo goed is hij!’ **JONAS GOVAERTS**

WOLVINNEN VAN WALL STREET

Voor zijn wereldpremière op het Toronto International Film Festival leek *Hustlers* een zoveelste Jennifer Lopez-niemendalletje, maar sindsdien is de film uitgegroeid tot een gedoodverfde Oscarkandidaat en een internationale box-officehit. Of hoe de op feiten gebaseerde dramady over een groepje strippers op het slechte pad bewijst dat het scorsesiaanse misdaadgenre niet louter een mannenzaak is. Scenarist-regisseur Lorene Scafaria onthult de ingrediënten van hét filmfenomeen van het najaar. **STEVEN TUFFIN**

DOORZETTINGSVERMOGEN

In 2015 kreeg Lorene Scafaria – op dat moment vooral bekend als scenarist van de romcom *Nick & Norah's Infinite Playlist* en als regisseur van *Seeking a Friend for the End of the World* met Steve Carell en Keira Knightley – de opdracht om een artikel uit *New York Magazine* in scriptvorm te gieten. *The Hustlers at Scores* was opgebouwd rond interviews met enkele ex-strippers die in het prille begin van de 21^e eeuw tonnen geld verdienden aan de bronsige Wall Street-wolven die hun club dagelijks bezochten, maar na de beurscrash in 2008 hun inkomsten zagen opdrogen. Om te overleven bedachten ze het plan om hun voormalige klanten uit te nodigen voor een zogenaamd leuke avond, hen vervolgens te drogeren en hun kredietkaarten te plunderen.

‘Ik beet me er compleet in vast’, lacht Scafaria. ‘In die mate zelfs dat mijn

toenmalige agent dacht dat ik gek was geworden. Hij begreep niet wat ik in zo’n “triviaal” – zijn woordkeuze – verhaaltje zag. In mijn ogen was het echter de ultieme kans om een film te maken over de relatie tussen sterke vrouwen in een milieu dat doorheen de filmgeschiedenis altijd werd gemarginaliseerd of geseksualiseerd. Toen ik besliste dat ik het project ook wilde regisseren, bleek dat het begin van een heuse *uphill battle*. Om de studio’s te overtuigen maakte ik een *sizzle reel* met fragmenten uit andere films om een beeld te geven van wat ik wilde bereiken. Alleen: het soort cinema dat ik voor ogen had, bestond niet echt. Uiteindelijk maakten we een waanzinnige mix van scènes uit uiteenlopende films als *9 to 5*, *Flashdance* en *Mean Girls*. Die maakte duidelijk dat we met *Hustlers* een originele *high concept movie* wilden maken die commercieel potentieel had.’

Jennifer Lopez & Lorene Scafaria

OUDE ROT

Centraal in *Hustlers* staat de vriendschap tussen het worstelende groentje Destiny en de ervaren Ramona die haar de kneepjes van het strippersvak leert.

Tijdens het schrijfsproces had Scafaria niemand in gedachten voor het personage van de oude rot, maar dat veranderde snel eenmaal het scenario klaar was. ‘Opeens besepte ik dat Ramona onmogelijk vertolkt kon worden door iemand anders dan Jennifer Lopez. Toen ik de dialogen overliep, hoorde ik Jenny’s stem in mijn hoofd. Bovendien wist ik dat ze het personage zowel met een knipoog als de nodige *sérieux* zou neerzetten, een combinatie die perfect bij de

toon van de film paste.’

Lopez hoefde niet lang na te denken over Scafaria’s aanbod en haar deelname zorgde ervoor dat het project eindelijk écht groen licht kreeg... totdat de originele productiemaatschappij zich onverwacht terugtrok. Gelukkig wendde Lopez haar contacten met een andere financier aan om te vermijden dat alles in het water zou vallen. ‘Jen is een echte *trooper*. Eenmaal je haar aan boord hebt, zet ze alles op alles om het best mogelijke resultaat te bereiken.’

Dat laatste maakte de drukbezette Lopez des te duidelijker door een half jaar voor de start van de opnames te beginnen te oefenen voor haar indrukwekkende paaldansscène. ‘Ze had altijd en overal een draagbare strippaal bij zodat ze geen enkele trainingssessie zou missen. Nadien zei ze me dat ze spieren had leren gebruiken waarvan ze zelfs niet wist dat ze die had.’ (lacht)

RIJZENDE STER

Hoewel Lopez al voor de nodig *star power* zorgde, mikte Scafaria ook voor het hoofdpersonage torenhoog. In de rol van Destiny castte ze Constance Wu, de rijzende Aziatisch-Amerikaanse ster bekend van de populaire sitcom *Fresh Off the Boat* en de box-officeverrassing *Crazy Rich Asians*. ‘Ik vond het heel belangrijk om een zo divers mogelijke cast samen te stellen’, aldus Scafaria. ‘Constance was dus een meer dan logische keuze.’

In haar gemeenschap is Wu al een heuse celebrity, maar volgens Scafaria zal een wereldwijde doorbraak niet lang op zich laten wachten:

‘Ik kwam zelden zo’n getalenteerde actrice tegen. Ze wist haar personage helemaal te doorgronden. Niet alleen door veel tijd in het gezelschap van echte strippers door te brengen, maar ook door Destiny psychologisch te analyseren. Constance vergeleek haar met het titelpersonage uit *The Talented Mr. Ripley*, dat alles zou doen om geliefd te worden door zijn omgeving. Destiny is ook zo’n complexe figuur. Natuurlijk houdt ze net zoals de andere strippers van al het geld dat ze ‘verdiene’, maar ze doet in de eerste plaats mee omdat ze hunkert naar vriendschap.’

DIVERS TALENT

Ook de andere castleden zijn niet van de minste. Julia Stiles, het nineties-icoon uit *10 Things I Hate About You*, vertolkt de journaliste die de personages doorheen de film aan de tand voelt over wat er gebeurd is. R&b-sterren Cardi B en Lizzo spelen twee collega's van de hoofdpersonages. En Lili Reinhart, een van de tieneridolen uit de hitreeks *Riverdale*, kruipt in de huid van het jongste lid van de strippersbende.

'Je moet de lat wel hoog leggen als je met kanjers als Jenny en Constance samenwerkt', lacht Scafaria. 'Omring hen met mindere goden en je film zakt als een pudding in elkaar. Julia bleek trouwens een nog grotere fan

van het originele artikel dan ikzelf. Ze was compleet geobsedeerd door de thematiek en de aanpak van de journaliste. Van Cardi was ik al lang fan – ik stuurde haar zelfs ooit complimentjes via Instagram – en door haar verleden als stripper moest ik haar wel een rol aanbieden. Lizzo's personage schreef ik speciaal voor haar. Ze straalt in het echte leven een soort vreugde uit die perfect past bij de positieve vibe waarmee ik het leven in de stripclub wilde weergeven. En over Lili kan ik kort zijn: ik ken niemand die haar niet om op te eten vindt. Ze was dan ook perfect om het kloppende hart van de bende te spelen.'

Cardi B

ORIGINALITEIT

Zowel fans als criticasters zien *Hustlers* als een echte post-#MeToo-film. Het eerste kamp prijst de 'Scorsese in stiletto's' als de juiste film op het juiste moment, het tweede kamp heeft het over een zoveelste hopeloze poging van Hollywood om in te spelen op een hype.

'Ik begrijp beide meningen', zegt Scafaria, 'maar wat mij betreft kloppen ze niet. *Hustlers* hoort niet

thuis in het rijtje halfbakken *female empowerment* movies dat de laatste tijd wordt uitgebracht. Het gros daarvan was oorspronkelijk bedoeld voor mannen, maar werd door de recente omwentelingen herschreven voor vrouwen. Dat kun je van onze film absoluut niet zeggen. (lacht) Daarnaast heb ik *Hustlers* nooit opgevat als een vrouwelijke variant op films als *Goodfellas* en *The Wolf*

of *Wall Street*. Ik val misschien in herhaling, maar ik wilde in de eerste plaats iets maken dat ik zelden of nooit gezien had: een film over sterke vrouwen van wie de tekortkomingen niet worden verdoezeld. Daarvoor heb ik elementen uit allerlei soorten cinema gebruikt: de sportfilm, het gangsterdrama, de romcom... Dat de camera voortdurend gericht was op vrouwelijke personages die de touwtjes in handen hebben, maakte die genremix des te unieker. Nog een laatste cruciaal detail: ik vond het belangrijk dat de film een grote warmte uitstraalde. Vandaar dat ik Jens personage altijd omschrijf als een kruising tussen *Wall Street*-schurk Gordon Gekko en Mama Bear.' (lacht)

**HUSTLERS SPEELT VANAF 16 OKTOBER
IN DE BIOSCOOP**

BIOS-BINGEN

Van dinsdag 8 tot en met vrijdag 18 oktober heeft de 46^e editie van Film Fest Gent plaats. Elf dagen lang kun je dus je cinefiele lusten helemaal botvieren in de verschillende cinema's van de Arteveldestad. *Vertigo* stipt tien must-sees aan. **STEVEN TUFFIN**

THE LIGHTHOUSE

De tweede film van *The Witch*-regisseur Robert Eggers was een van de knallers van de recentste Cannes-editie. Het bijna vierkante beeldformaat, de sfeervolle zwart-witfotografie en de overdonderende klankband maken van deze instantcultklassieker dan ook een audiovisuele trip zonder weerga. En dan zijn er nog de overheerlijke vertolkingen van Willem Dafoe en Robert Pattinson als twee vuurtorenwachters die in de jaren 1890 het noorden compleet verliezen op een rotseilandje voor de Amerikaanse kust. Wedden dat je misthoorns, meeuwen en zeewezens nooit nog op dezelfde manier zult bekijken?

MONOS

‘Apocalypse Now meets Lord of the Flies.’ Met zo’n beschrijving zou deze Colombiaanse Oscarinzending elke film liefhebber meteen moeten doen watertanden. Kunnen daar alleen maar toe bijdragen: het relaas van een groepje kindsoldaten dat traint in het Andesgebergte bleek in zijn thuisland een controversiële hit omdat het onderwerp politiek precair blijft en *Under the Skin*-componiste Mica Levi ontfermde zich over de hypnotiserende soundscapes die ze zelf beschrijft als een combinatie van spaghettiwestern-geluiden en Berlijnse clubdeuntjes.

A HIDDEN LIFE

‘Terrence is terug’, klonk het na de wereldpremière van de nieuwe Malick op het filmfestival van Cannes. En toegegeven: hoewel films als *To the Wonder* en *Knight of Cups* geniale momenten bevatten, was het van *The Tree of Life* geleden dat de meester-cineast nog een echte grand cru had afgeleverd. Misschien maakten het waargebeurde verhaal van een Oostenrijkse gewetensbezwaarde die tijdens WO II weigerde aan de kant van de nazi’s te vechten en de prachtige locaties in de Tirolse bergen het verschil?

MOTHERLESS BROOKLYN

Zelf vergeleek Edward Norton – niet bepaald de meest bescheiden mens op aarde – zijn tweede film als regisseur met Roman Polanski’s neonoir-klassieker *Chinatown*. Of die vergelijking opgaat, blijft nog eventjes koffiedik kijken. Feit is dat de *Fight Club*-ster zich baseerde op een bejubelde roman van Jonathan Lethem over een privé-detective met tourettesyndroom (Norton zelf) die de moord op zijn mentor (Bruce Willis) onderzoekt. Het verhaal speelt zich af in het New York van de jaren vijftig en ook Alec Baldwin, Willem Dafoe en Gugu Mbatha-Raw maken deel uit van de sterrencast.

HOLLYWOOD NIGHTMARES: SCARY SYMPHONIC SCORES

Vraag het aan eender welke horrorregisseur: huiverfilms staan of vallen met hun soundtrack. Soms kan de afwezigheid van muziek een sterkte zijn, maar meestal maakt de score net het verschil. Vandaar dat Brussels Philharmonic onder begeleiding van Dirk Brossé een selectie brengt uit de beste boe-composities. Staan onder meer op het programma: *Dracula*, *Bride of Frankenstein*, *Psycho*, maar ook werk van kleppers als Ennio Morricone en Howard Shore.

ATLANTIQUE

Stel je voor dat horrormaestro John Carpenter het plots over een sociaal-realistische boeg zou gooien en je komt min of meer in de buurt van de eerste langspeelfilm van Mati Diop, de regisseur die enkele maanden terug Cannes-geschiedenis schreef als de eerste zwarte vrouw met een film in de officiële competitie. Diop voegt aan het aangrijpende relaas van een Senegalees tienermeisje dat afscheid moet nemen van haar lief die samen met zijn makkers richting Europa vlucht namelijk een verrassend bovennatuurlijk element toe.

THE REPORT

Als Steven Soderbergh zich aan spannender werk waagt – zie onder meer *Contagion* en *Side Effects* – dan doet hij steevast een beroep op Scott Z. Burns als scenarist. Voor dit op feiten gebaseerde drama nam die laatste echter zelf plaats in de regisseursstoel. Adam Driver kruipt in de huid van de medewerker van de Amerikaanse senaat die het onderzoek leidde naar de extreme technieken die de CIA na 9/11 gebruikte tijdens hun verhoren van terreurverdachten. De publicatie van zijn conclusies in het zogenaamde Torture Report werd door verschillende instanties tegengewerkt.

LE MANS '66

Enkele decennia terug was dit op feiten gebaseerde drama over de strijd van de Amerikaanse autogigant Ford in de sixties om een snellere racewagen te maken dan hun Italiaanse concurrent Ferrari ongetwijfeld tot een bioscoopsensatie uitgegroeid. In deze superheldenhoogdagen mogen we blij zijn dat *Walk the Line*-regisseur James Mangold samen met klasbakken Matt Damon en Christian Bale alles op alles heeft gezet om dit soort *old school* prestigecinema te maken.

KNIVES OUT

Wat doe je als je net een van de meest verdeeld ontvangen blockbusters aller tijden hebt geschreven en geregisseerd? Rian Johnson schermde zich af van het legertje internettrollen dat hem sinds de release van *Star Wars: The Last Jedi* voortdurend op de huid zat en begon aan een eigenzinnige whodunit waarin een flamboyante detective de moord op de pater familias van een excentrieke familie onderzoekt. Spelen onder meer mee in dit Agatha Christie-achtig mysterie: Daniel Craig, Chris Evans, Jamie Lee Curtis en Toni Collette.

JOJO RABBIT

De Nieuw-Zeelandse scenarist-regisseur-acteur Taika Waititi heeft met *Thor: Ragnarok* ongetwijfeld een van de subversiefste titels uit de Marvel-stal op zijn naam staan. Geen wonder dus dat hij in deze WO II-satire alle regeltjes aan zijn laars lapt en zelf in de huid van Adolf Hitler kruipt. Let wel: het gaat hier om een idiote incarnatie van de Führer die als imaginair vriendje van het titelpersonage fungeert. Het nazi-joch heeft het immers ontzettend moeilijk met het feit dat zijn moeder (Scarlett Johansson) een joods meisje op zolder verstoppt.

ONTEMBARE ZIEL

Matthias Schoenaerts staat ons te woord vanuit Turkije, waar hij op de set staat van *The Last Planet*, de Jezusfilm van Terrence Malick waarin hij de apostel Petrus speelt. ‘We hebben hier geen trailers, enkel stoelen tussen de geitenstront. De max!’ Op die film is het nog even wachten. Eerst schittert Schoenaerts in *The Mustang*. De slotfilm van Film Fest Gent is een krachtig gevangenisdrama over een zware crimineel die als onderdeel van zijn rehabilitatie een wild paard moet trainen. **JONAS GOVAERTS**

MATTHIAS SCHOENAERTS: ‘*The Mustang* is eigenlijk heel toevallig op mijn pad gekomen. Vier jaar geleden was ik in Venetië voor de promotie van *A Bigger Splash*. Toen ik tussen de interviews door een luchtje ging scheppen op het terras, raakte ik aan de praat met regisseur Laure de Clermont-Tonnerre. Ze vertelde me over haar scenario, dat op dat moment nog niet eens gefinancierd was. Maar Laure sprak met zoveel passie over haar project dat ik aan het einde van ons gesprek dacht: ik móét dit gewoon doen.’

En een maand later stonden jullie te draaien?

‘Toch niet. Laures producers wilden liever een grotere, Amerikaanse naam voor de hoofdrol. Ze heeft echt voor mij moeten vechten. Ook mijn Amerikaanse agente had grote twijfels bij het project: ‘Een debuutfilm, zou je dat wel doen?’ Eigenlijk was *The Mustang* één groot risico, maar dat vond ik net een uitdaging. Ik hoef als acteur niet altijd op veilig te spelen.’ **Gedetineerde verbreedert met dier: klinkt een beetje als een Disneyfilm.** ‘Dat had het in de foute handen

ook kunnen worden. Ik zie de Hollywoodversie zo voor me: crimineel traint paard, hervindt gaandeweg zijn menselijkheid en eindigt als halve heilige. De typische *hero's journey*: het hoofdpersonage gaat van nul naar honderd. Terwijl het andersom véél interessanter is. *The Mustang* is voor mij geen verhaal over complete zelfverwezenlijking, maar over iemand die met veel moeite zijn eerste stap in de juiste richting zet.’

Roman Coleman, jouw personage, is een man van weinig woorden. Je zou zelfs dialogen uit het scenario geschraapt hebben.

‘Ken je het begrip *hors-champ* uit de schilderkunst? Een figuur kijkt uit het raam, maar we zien niet wat hij of zij ziet, die wereld moeten we er zelf bij verzinnen. Wel, cinema werkt ook zo. Niet alle gevoelens hoeven per se via dialoog te worden verteld. Als we Roman voor het eerst zien, heeft hij er net vijf jaar in de isoleercel op zitten. Geloof me, zo iemand barst niet plots uit in een vloeiende monoloog. Nee, als mijn personage al praat, gebeurt dat met horten en stoten, alsof hij vanbinnen volledig verroest is.’

Had je voldoende tijd om je voor te bereiden op de rol van Roman?

‘Telkens als ik voor een ander project in de VS was, ben ik samen met Laure een aantal *maximum security*-gevangenissen gaan bezoeken: San Quentin, High Desert, Solano... Die research was echt van onschatbare waarde. Je kunt wel lezen over zulke plekken of er documentaires over bekijken, toch blijft het ergens een mysterieus, ondoorgrondelijk universum.’

Hebben alle zwaarbewaakte gevangenen in Amerika een rehabilitatieprogramma zoals dat in de film?

‘Ze werken niet altijd met dieren, maar de meeste van die plekken hebben wel een vergelijkbaar

systeem, ja. In San Quentin werken ze bijvoorbeeld met een soort *media room* waar gedetineerden hun eigen videoclips mogen maken. Er worden ook optredens georganiseerd en zelfs platen opgenomen. Denk maar aan het album *At San Quentin* van Johnny Cash.’

Het eerste wat we van Roman te horen krijgen, is zijn briesende ademhaling.

‘De mens is van nature mimetisch: men wordt datgene waarmee men zich omringt. Dat paard is het eerste wezen in lange tijd dat mijn personage ook maar enige genegenheid toont. Het leek mij logisch dat Roman bepaalde karaktertrekken van het dier zou overnemen. Maar schrijf nu niet ‘Matthias speelt een paard’, of de mensen zullen denken dat ik gek ben geworden.’ *(lacht)*

Hoe valt dat mee, een scène delen met een paard?

‘Dieren zijn dankbare tegenspelers, omdat ze altijd in het hier en nu zijn. Een andere acteur wil soms nog discussiëren over een dialoog, maar met een paard moet je er meteen voor gaan. Zoiets houdt je scherp als acteur. Maar ik ben ook een paar keer behoorlijk bang geweest, hoor. Er was weliswaar te allen tijde een paarden-trainer op de set, maar het blijven wilde dieren. In één scene stond ik tussen twintig paarden gepropt, terwijl er buiten een storm werd nagebootst. Er hoefde maar één van die dieren te panikeren en het was gedaan met mij. Zo’n oerkracht, dat hou je niet tegen. Ik was héél opgelucht toen die draaidag achter de rug was.’

Er liep nog een ander onvoorspelbaar beest rond op set: Bruce Dern, die onlangs nog de show stal in *Once Upon a Time in Hollywood*.

‘Bruce is niet alleen een filmicoon, maar ook een steengoede acteur, nog steeds. Als hij iets toevoegt of iets weglaat is het er altijd *bal* op. Een acteur van zijn kaliber zal nooit

twee keer hetzelfde spelen: hij blijft variëren, take na take. De cameraman en de geluidsman werden er soms gek van, maar dan dacht ik: sorry, dit is niet het soort film waar wij braafjes op onze *marks* zullen blijven staan. Tussendoor zat Bruce ook voortdurend legendarische setverhalen te vertellen. De man is ondertussen 83, hij heeft het allemaal van dichtbij meegemaakt. Laure heeft hem meer dan eens moeten onderbreken: ‘Komaan Bruce, de zon gaat onder!’ Waarop ik protesteerde dat ik eerst wilde horen hoe hij John Wayne in de rug had geschoten!’ *(lacht)*

Je was niet de enige Belg op set: de *director of photography* was Ruben Impens, de vaste cameraman van Felix van Groenningen.

*‘Blockbusters interesseren me niet. Dan liever een intieme film als *The Mustang*, waarbij ik tenminste vóél dat de regisseur iets te vertellen heeft.’*

MATTHIAS SCHOENAERTS

‘Zonder Ruben was deze film er nooit gekomen, zo simpel is het. Het budget was zo laag, dat we verplicht waren *non-union* te draaien. Ik bespaar je de details, maar het kwam erop neer dat we voortdurend te kampen hadden met problemen, zelfs met dreigementen. Het project heeft meermaals op instorten gestaan en toch heeft Ruben niet losgelaten, net zomin als Laure of de andere acteurs. Zonder die Heilige Drievuldigheid – cameraman, regisseur, cast – draai je geen film, punt. Daarenboven is Ruben ook een supergetalenteerde cameraman: niet enkel een goeie techniker, maar iemand die voelt, meedenkt, anticipeert. Hij is een grote mijnheer, met wie ik heel graag mee heb gewerkt. *(enthousiast)* Trouwens,

hoeveel getalenteerde cameramannen lopen er ondertussen wel niet rond in België? Ruben, Nicolas Karakatsanis, Frank van den Eeden, Benoît Debie... Te veel om op te noemen!’

Hoef jij op dit punt in je carrière wel nog kleine films als *The Mustang* aan te nemen?

‘Ik krijg geregeld gigantische projecten aangeboden waar ik meer geld mee zou verdienen dan ik ooit zou kunnen opmaken. Maar waarom zou ik films maken waar ik zelf niet naar zou gaan kijken? Blockbusters interesseren me niet, tenzij ze geregisseerd worden door Christopher Nolan en die heeft me voorlopig nog niet gebeld. *(lacht)* Dan liever een intieme film als *The Mustang*, waarbij ik tenminste vóél dat de regisseur iets te vertellen heeft.’

Dern blijft naar eigen zeggen acteren tot hij erbij neervalt. Jij ook?

‘Dat weet ik niet. Ik speel heel graag in films, maar dan heb ik het echt alleen over het moment tussen ‘actie’ en ‘cut’. Acteren voor een film is eigenlijk voortdurend onderbroken worden: door het geluid, voor de make-up, voor de kostuums... Soms wil ik gewoon dóór kunnen spelen. Vandaar dat ik voorzichtig overweeg om opnieuw het toneel in te gaan. ’s Morgens wakker worden in je eigen bed, ’s middags naar het theater wandelen, ’s avonds twee uur aan één stuk acteren en daarna weer naar huis... Op dit moment lijkt me dat hemels.’ *(lacht)* 🍷

THE MUSTANG SPEELT VANAF 23 OKTOBER IN DE BIOSCOOP

INGLOURIOUS BELGIANS

Vlaamse regisseurs met een voorliefde voor genrefilms krijgen steeds vaker de kans om hun ei te leggen. Maar wat debuterend cineast Sven Huybrechts voor elkaar gekregen heeft in zijn eerste film *Torpedo* is toch bijzonder: een oorlogsavontuur met een onderzeeër. 'Tien jaar lang heb ik met dit project geleurd.' **RUBEN NOLLET**

Een kleine filmquiz: wat hebben Robert Wise, Blake Edwards, Tony Scott, Kathryn Bigelow, Samuel Fuller en Wolfgang Petersen gemeen? Antwoord: ze hebben allemaal films geregisseerd die zich voor het grootste deel aan boord van een duikboot afspelen. Deze maand voegt ook Sven Huybrechts zich bij dat illustere gezelschap, een prestatie die des te meer in het oog springt omdat *Torpedo* zijn eerste langspeelfilm is en omdat het om een door en door Vlaamse productie gaat.

Koen De Bouw laat zich van zijn heldhaftigste kant zien als de leider van een bende ongeleide projectielen die tijdens de Tweede Wereldoorlog op hun eigen-gereide manier weerstand bieden tegen de Duitse bezetter. Omdat dit rebellenclubje nergens voor terugschrikt, is het geknipt voor een belangrijke missie die de geallieerden een doorslaggevend strategisch voordeel moet bezorgen. De dappere Vlamingen moeten met een duikboot verschillende kisten uranium van Congo naar de VS brengen, zodat de wetenschappers daar een atoombom kunnen ontwikkelen voordat Hitler hen te snel af is. Dat de verzetsstrijders nog nooit de binnenkant van een onderzeeër gezien hebben en op een paar weken tijd moeten leren wat echte matrozen pas na een jaar onder de knie krijgen, nemen ze er maar bij.

De premisse van *Torpedo* klinkt vergezocht, maar de spannende avonturenfilm is wel degelijk door historische feiten geïnspireerd. Little Boy, de atoombom die in 1945 Hiroshima van de kaart veegde, bestond voor tachtig procent uit uranium dat afkomstig was uit de Shinkolobwe-mijn in Belgisch-Congo. De Belgische regering had de grondstof clandestien verkocht aan

de Amerikaanse president Franklin D. Roosevelt. Een fijn weetje, maar ook niet meer dan dat, geeft Huybrechts toe: ‘Mijn coscenarist Johan Horemans en ik hebben *Torpedo* vooral geschreven omdat we heel graag een duikbootfilm wilden maken. Dat genre heeft ons altijd gefascineerd. We zijn bij het uranium uitgekomen omdat we iets moesten verzinnen dat relevant zou zijn voor een Vlaamse film.’

Twintig jaar geleden heb je *Zand erover* geregisseerd, een kortfilm die ook al over oorlog ging. Wat heb je met dat onderwerp?

SVEN HUYBRECHTS: ‘*Zand erover* heb ik gemaakt omdat ik als kind altijd onder de indruk was als mijn familie me meenam naar oude

‘Ik ben gek op men on a mission-films uit de jaren zestig, zoals The Dirty Dozen en The Great Escape. Oorlog als avontuur laat zich goed vertalen naar het witte doek.’

SVEN HUYBRECHTS

oorlogskerkhoven. De ontelbare grafzerken en de verhalen die onze oude ooms vertelden, dat deed me iets. *Torpedo* is iets anders. Deze film is voortgevloeid uit mijn liefde voor een bepaald soort cinema. Ik ben gek op de *men on a mission*-films uit de jaren zestig, zoals *The Dirty Dozen* en *The Great Escape*. Oorlog als avontuur laat zich goed vertalen naar het witte doek.’

Dat klinkt goed, maar hoe heb je zoiets gemaakt gekregen in Vlaanderen? Er zal wel een goeie reden zijn waarom nog nooit iemand het geprobeerd had. ‘Johan en ik hadden inderdaad al snel door dat het niet evident zou zijn om *Torpedo* gefinancierd te krijgen. Ik heb lang met het project geleurd, maar ofwel snaptten producenten het niet, ofwel zeiden ze dat de Vlaamse budgetten en afzetmarkt te klein zijn voor een

film als deze. Op aanraden van Jan Verheyen ben ik gaan aankloppen bij A Team Productions, op dat moment nog een beginnend productiebedrijf dat enkel *Baghdad Messi* en *Image* had gemaakt. Zij waren meteen enthousiast. “We zien nog wel hoe

we het voor elkaar krijgen”, zeiden ze, “maar we willen dit echt doen.” Dat was zes jaar geleden. Intussen hebben ze onder meer *Black en Patser* geproduceerd. Ook voor hen was de financiering rondkrijgen een processie van Echternach.’

Sven Huybrechts

Hoe wist je dat het technisch haalbaar was?

‘Ik verdiep me graag in special effects en modelshoots. Zo heb ik *dry for wet* ontdekt, een procédé waarbij je water suggereert met rook. Als je modelbootjes in echt water filmt, zie je meteen dat het vals is. Met *dry for wet* werkt het wel. Het is een simpele maar straffe truc, die ook werd toegepast in klassiekers als *Das Boot* en *The Hunt for Red October*. Ik heb een test gedraaid in mijn garage. Nadat ik die vol rook had geblazen, hing ik er een model van een duikboot in met een cameratrack ernaast. Toen we de camera zachtjes voorbij het model duwden, zag het er geweldig uit. Ik heb die testbeelden later op een groot scherm geprojecteerd. Jan Verheyen zat toen in de zaal en op een bepaald moment draaide hij zich om en zei: “Dus Huybrechts, jij zet hier Hollywood te kakken vanuit uw garage!” Toen wisten we dat het werkte.’

Hoeveel CGI zit er in de film?

‘Heel weinig. Dat was van bij het begin ook mijn bedoeling. Ook Hollywood maakt vandaag de

dag nog steeds volop gebruik van *models*. Oké, je moet suggereren dat ze groter zijn, maar het licht klopt en je voelt daar niets fake aan. We hebben speciaal heel grote modellen van zes meter lang laten bouwen. Die zagen er echt indrukwekkend uit. Hoe groter het model, hoe beter het resultaat. Soms moet je weliswaar nog bijsturen met de computer. Met *dry for wet* heb je bijvoorbeeld geen luchtballonnen, dus die zijn achteraf toegevoegd.’

Hoe goed was je op de hoogte van hoe een duikboot werkt?

‘Johan en ik hebben de nodige research verricht om te zien wat er mogelijk was. De scène waarin de wc problemen veroorzaakt op de duikboot is bijvoorbeeld op feiten gebaseerd. Er is ooit een onderzeeër vergaan door een foute handeling met het toilet. De bemanningsleden zijn toen allemaal van boord moeten springen. Het idee van een wc die een duikboot doet zinken, vond ik te goed om te laten liggen. We zijn ook met de *production designers* naar Laboe in het noorden van Duitsland gegaan, waar nog een

echte U-boot uit de oorlog ligt. Op basis van duizenden foto's heeft het team een fantastische set gebouwd. Voor de gebeurtenissen in het scenario die over the top leken, hebben we gecheckt of ze aannemelijk waren. Als een idee in theorie mogelijk was, was het voor ons goed genoeg, ook al flirtte het met de grenzen van de geloofwaardigheid.’ (lacht)

Je hebt meer dan tien jaar aan *Torpedo* gewerkt. Was dat achteraf gezien een voordeel?

‘Ergens wel. Als je zo lang met een idee rondloopt, kun je er al je creativiteit en ideeën in steken. Het maakt me eerlijk gezegd een beetje bang. Ik heb superveel zin om een tweede film te maken en ik weet dat ik het met dezelfde passie zal doen, maar ik weet ook dat ik niet evenveel tijd zal hebben om hem te laten rijpen. Als ik een tweede mag maken tenminste.’ (lacht)

Hoeveel projecten liggen er in je lade?

‘Eén. Daar zijn Johan en ik nu aan bezig, en we gaan het ook met A Team Productions maken. Het wordt een western, want ik ben een grote fan van films als *The Good, the Bad and the Ugly*. De invalshoek die we gevonden hebben, is dat er tussen al die immigranten die eind negentiende eeuw naar het Wilde Westen stroomden ook honderdduizend Belgen zaten. We zijn van plan om te draaien op al die coole Spaanse locaties die je in spaghettiwesterns ziet.’

TORPEDO SPEELT VANAF 23 OKTOBER IN DE BIOSCOOP

BRANDEND ACTUEEL

Na drie films over de jeugd van tegenwoordig vertelt de Franse cineaste Céline Sciamma in haar in Cannes bejubelde kostuumdrama *Portrait de la jeune fille en feu* het verhaal van de pure liefde tussen twee volwassen vrouwen. ‘Het is de eerste keer dat ik een film maak over iets wat ik zelf beleefd heb.’ **RUBEN NOLLET**

Frankrijk, 1770. De jonge schilderes Marianne (Noémie Merlant) wordt naar een eiland voor de Bretoense kust gestuurd. Ze moet er in opdracht van een gravin een portret maken van haar dochter Héloïse (Adèle Haenel), die uit het klooster is getreden en de interesse heeft gewekt van een Italiaanse edelman. Het schilderij moet hem definitief over de streep trekken. Omdat Héloïse tot dan toe altijd heeft geweigerd om te poseren, doet Marianne alsof ze haar nieuwe gezelschapsdame is en schildert ze in alle geheim. Tussen beide jonge vrouwen groeit een verstandhouding die langzaam maar zeker een veel diepere dimensie krijgt.

Op het eerste gezicht lijkt Céline Sciamma met *Portrait de la jeune fille en feu* radicaal van koers te veranderen. Haar eerste twee films, *Naissance des pieuvres* (2007) en *Tomboy* (2011), maakten van haar de nieuwe *chouchou* van de Franse cinema: een vrouw met een originele pen, een duidelijke visie en veel lef. De regisseur ging met haar derde film, *Bande de filles* (2014) door op het ingeslagen pad, maar kreeg onverwacht de wind van voren. Critici noemden het portret van zwarte adolescenten in de Parijse banlieues clichématig, eenzijdig en zelfs racistisch, en de film stelde teleur aan de kassa. ‘Ik heb tijd nodig gehad om alles te verwerken, geeft Sciamma toe. ‘Daarom heeft deze film ook vijf jaar op zich laten wachten. Ik heb me herbrond door scenario’s te schrijven voor onder meer de animatiefilm *Ma vie de Courgette* en André Téchiné’s *Quand on a 17 ans*. En ik heb veel nagedacht over hoe het verder moest.’

De cineaste was echter niet van plan om voortaan elke polemiek uit de weg te gaan. De hamvraag was eerder hoe ze haar eigentijdse, maatschappelijk relevante verhalen kon vertellen aan een publiek dat daar niet meteen voor openstond. ‘Ik wilde vermijden dat het publiek zich opnieuw zou blindstaren op de actuele thema’s van de film.’ Dus dook ze in het verleden. Omdat *Portrait de la jeune fille en feu* zich 250 jaar geleden afspeelt, kijkt het publiek er volgens haar op een heel andere manier naar. ‘Ik beweer zeker niet dat de kijker dom is. Integendeel, de mensen snappen wat ik met de film wil zeggen. Ze zien de feministische agenda, de brandend actuele thematiek. Het gaat over

de zelfredzaamheid van vrouwen en de machtsverhoudingen binnen liefdesrelaties.’

Sciamma noemt *Portrait de la jeune fille en feu*, waarvoor ze eerder dit jaar in Cannes de scenarioprijs en de Queer Palm won, haar moedigste en creatiefste film tot nu toe. Hij sluit namelijk het dichtst aan bij haar eigen leven. ‘Het is de eerste keer dat ik een film heb gemaakt over iets wat ik zelf beleefd heb. In mijn vorige films ging het meer om een analyse van prille romantische emoties. Dit keer put ik rechtstreeks uit eigen ervaringen, met name hoe je als volwassen vrouw een relatie met een andere volwassen vrouw beleeft.’ Het zegt genoeg dat Sciamma de rol van Héloïse geschreven heeft met Adèle Haenel in gedachten, die jarenlang haar levensgezel was.

Portrait de la jeune fille en feu is echter veel meer dan een fraai liefdesverhaal. Er hangt een vreemde sfeer over de film. Het eiland, het kasteel, spookachtige verschijningen, de groep vrouwen die net zo goed heksen kunnen zijn: soms lijkt je in een huiverfilm beland. ‘Ik heb geprobeerd om er een speelse film van te maken. Ik hou van hybride cinema die verschillende genres aanraakt. In dit geval wilde ik een moment creëren dat aan de tijd ontsnapt. Het is alsof Marianne en Héloïse even uit de wereld stappen. Je mag ook niet vergeten dat alles zich in het hoofd van Marianne afspeelt. Het gaat om haar herinnering.’ 🍷

**PORTRAIT DE LA JEUNE FILLE
 EN FEU SPEELT VANAF 2 OKTOBER
 IN DE BIOSCOOP**

ONTPLOFFINGSGEVAAR

Ondanks een staande ovatie en de Gouden Leeuw werd *Joker* niet unaniem positief onthaald op de recentste editie van het filmfestival van Venetië. Sommige critici noemden de eigenzinnige comicfilm met Joaquin Phoenix als de iconische Batman-slechterik zelfs 'gevaarlijk'. Daarmee scoort hij meteen een plaats in het pantheon van de controversiële cinema. Een aangebrande selectie. **STEVEN TUFFIN**

THE BIRTH OF A NATION (1915)

Hoewel dit drie uur durende epos van D.W. Griffith te boek staat als een visueel hoogstandje vol revolutionaire filmtechnieken, valt er inhoudelijk niets positiefs over te melden. De portrettering van Ku Klux Klan-leden als regelrechte helden is ronduit verachtelijk, net zoals die van Afro-Amerikanen (gespeeld door blanke acteurs in blackface) als domme, agressieve wildemannen.

TRIUMPH DES WILLENS (1935)

Niemand twijfelt aan het vakmanschap van Leni Riefenstahl, de regisseur, producent, monteur en coscenarist van deze spectaculaire 'documentaire' over het congres van de nazipartij in Neurenberg in september 1934. Tegelijk valt het onmogelijk te ontkennen dat het gaat om pure propaganda die diende om het Duitse volk te overtuigen dat Hitler de grote leider was die hun *Reich* zou doen heropleven.

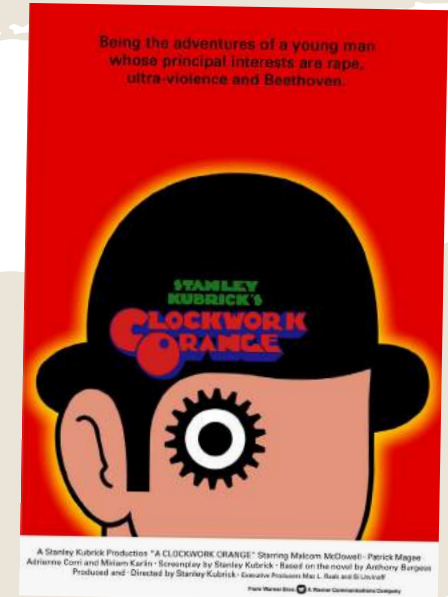
LA BATTAGLIA DI ALGERI (1966)

Ondertussen staat deze Italiaanse parel over de Algerijnse onafhankelijkheidsstrijd tegen de afstammelingen van de Franse kolonisten bekend als de grondlegger van de beverige pseudodocumentairestijl uit onder meer de *Bourne*-franchise. Destijds werd de film echter in verschillende landen verboden omdat hij als handleiding voor guerrilabewegingen zou kunnen dienen.

A CLOCKWORK ORANGE (1971)

Stanley Kubricks meesterlijke verfilming van Anthony Burgess' boek over een benedeideider die allerlei wandaden pleegt en nadien 'heropgevoed' wordt door de overheid, inspireerde minstens twee echte misdrijven: de mishandeling van een zwerver en de verkrachting van een tiener-meisje. Wanneer de cineast ook nog eens doods-bedreigingen begon te ontvangen, zorgde hij ervoor dat de film verboden werd in het VK.

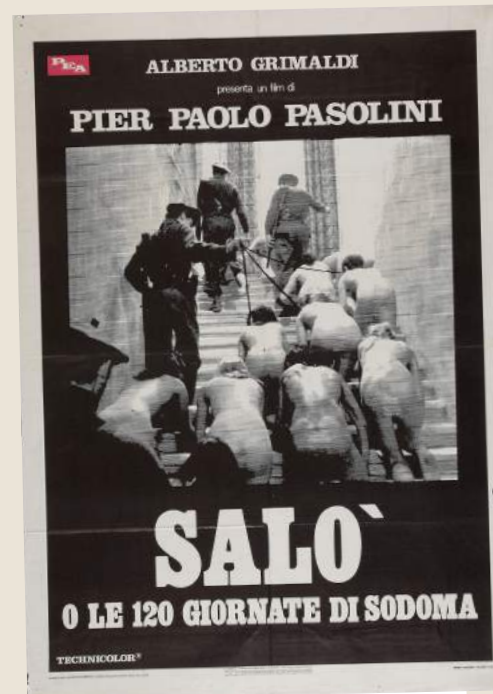
TAXI DRIVER (1976)

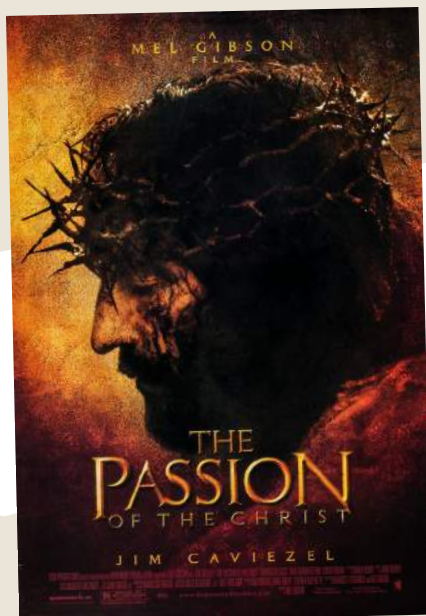
Vijf jaar na de release van de Scorsese-klassieker over een getroebleerde Vietnam-veteraan die het 'morele verval' van New York City wil aanpakken, pleegde John Hinckley Jr. een aanslag op de toenmalige Amerikaanse president Ronald Reagan om indruk te maken op Jodie Foster, door wie hij geobsedeerd was geraakt nadat hij de film vijftien keer had gezien. Toen Scorsese dit vernam, overwoog hij een tijdje om te stoppen met regisseren.

SALÒ O LE 120 GIORNATE DI SODOMA (1975)

Pier Paolo Pasolini flirtte zijn hele leven lang met controversie, maar deze Marquis de Sade-bewerking was voor velen echt een brug te ver. Vier fascistische leiders onderwerpen achttien jongeren aan de ergste mentale en fysieke vernederingen. Pedofilie, poepseks, verkrachtingen, martelingen en moord passeren allemaal de revue. Resultaat: de film is in verschillende landen nog steeds niet ongecensureerd verkrijgbaar.

THE PASSION OF THE CHRIST (2004)

Dat Mel Gibson in het echte leven veel *madder* uit de hoek kan komen dan zijn legendarische filmpersonage Max Rockatansky, bewees hij met een bonte verzameling homofobe, antisemitische en vrouwenvriendelijke uitspraken. Het hoeft dus niet echt te verbazen dat zijn verfilming van de laatste twaalf uur van het leven van Christus op protest van de joodse gemeenschap stuitte wegens de karikaturale weergave van hun voorvaderen.

GIRL (2018)

Niet lang na de wereldpremière van Lukas Dhonts langspeelfilmdebuut in Cannes werd duidelijk dat niet iedereen even opgezet was met het drama over een aspirant-ballerina die in een mannenlichaam geboren werd. Aanvankelijk uitte men kritiek op de casting van een cisgender in een transgenderrol, nadien werd de bezorgdheid geuit dat de schokkende finale tot zelfverminking zou kunnen aanzetten.

JOKER (2019)

Hebben we in een tijdperk waarin de VS geteisterd wordt door schietpartijen uitgevoerd door misnoegde witte mannen echt een film nodig over een misnoegde witte man die zijn heil vindt in waanzinnige gruweldaden? Die vraag stellen meerdere – vooral Amerikaanse – critici in hun recensies van Todd Phillips' unieke DC-film. Of hoe een clowneske comicfiguur wel eens zou kunnen uitgroeien tot het boegbeeld van de incel-beweging.

JOKER SPEELT VANAF 2 OKTOBER IN DE BIOSCOOP

HUSTLERS

CONSTANCE WU
JENNIFER LOPEZ
JULIA STILES
KEKE PALMER
LILI REINHART
LIZZO
AND CARDI B

16/10 IN DE BIOSCOOP

#HustlersMovie

KOEKOEKSJONG

Bloed, zweet, tranen én dreigementen aan het adres van een onbetrouwbaar productiebedrijf. Dat is de lijdensweg die Mathieu Mortelmans heeft moeten afleggen alvorens hij zijn langspeelfilmdebuut *Bastaard* kon afwerken. De opluchting is des te groter. 'Nu kan ik verder met een schone lei.' **RUBEN NOLLET**

Hoe maak je aan het publiek duidelijk wat voor film *Bastaard* is? Hoe zorg je ervoor dat de kijker niet met de verkeerde verwachtingen de zaal binnenstapt? Mathieu Mortelmans weet het ook niet goed. Zijn eerste langspeelfilm na drie opgemerkte Franstalige kortfilms en enkele afleveringen van tv-series als *Vermist* en *Gent West* kiest koppig zijn eigen koers.

Bastaard volgt een gezin dat twee jaar na de dood van de oudste zoon nog steeds in diepe rouw verkeert. Moeder Nina (Tine Reymer) zit in een verlamdende depressie, vader Filip (Koen De Bouw) vlucht in zijn werk en zoon Daan (Spencer Bogaert) reageert zijn woede af tijdens illegale man-tegen-mangevechten. Het gezin zit hopeloos klem, tot Nina en Daan toevallig kennismaken met de dakloze Radja (Bjarne Devolder). Nina stelt voor de enigmatische jongen een tijdje onderdak te verschaffen, maar Daan vermoedt dat Radja een verborgen agenda heeft.

'De film behoort niet tot één specifiek genre', legt Mortelmans uit. 'Het is niet makkelijk om het publiek te vertellen wat het mag verwachten. De film is broeieriger dan de gemid-

delde thriller. Wie een psychologisch drama over het verlies van een kind verwacht, zal ook verrast opkijken. Wij wilden een genuanceerde film maken, waarin geen enkel personage de volledige verantwoordelijkheid draagt. Er zijn wel boosdoeners, maar die zijn daarom niet schuldig.'

Mortelmans is vooral opgelucht dat *Bastaard* in de zalen komt, want de film is al een jaar klaar. Hij ging in september vorig jaar in wereldpremière op het filmfestival van Namen en enkele maanden terug stond hij op het programma van het BIFFF. Mortelmans zucht als hij daarop gewezen wordt, want dat lange oponthoud herinnert hem aan de pijnlijke geboorte van de film.

De samenwerking met productie-huis Marmalade liep niet gesmeerd. Het bedrijf balanceerde voortdurend op de rand van het faillissement en kwam de belofte om iedereen correct te betalen telkens opnieuw niet na. 'Op een bepaald moment heb ik de première in Namen zelf vastgelegd en aan Marmalade gezegd dat ze maar een oplossing moesten vinden om alles gefinancierd te krijgen. Anders was ik in Namen op het podium

gestapt om aan iedereen uit te leggen hoe het kwam dat de film er niet vertoond kon worden. Voor mij was de voorstelling op Filmfestival Oostende vorige maand de echte première. Nu kan ik verder met een schone lei. Het belangrijkste is dat ik exact de film heb gemaakt die ik in gedachten had.'

Heel exact zelfs. Mortelmans noemt zichzelf perfectionistisch op het neurotische af. De shots, het kleurenpalet, de kostuums, de decors, de locaties, de belichting: alles lag op voorhand vast. 'Een filmset is chaos. Je moet vechten tegen de tijd en compromissen sluiten. Maar als je een goed aanvalsplan hebt en je verhaal door en door kent, kun je al die onvermijdelijke hindernissen veel vlotter nemen. Het geeft me bovendien de vrijheid om me te concentreren op wat ik het allerbelangrijkst vind: mijn acteurs.'

In *Bastaard* heeft Mortelmans een mix van gevestigde waarden en jong talent onder zijn hoede. De grote openbaring is Bjarne Devolder, die Radja speelt. 'We hebben hem ontdekt op het Conservatorium in Antwerpen, waar hij in zijn tweede jaar zat. Bjarne heeft iets onvatbaars en daar had Spencer het in het begin moeilijk mee. De eerste dagen was er een voelbare spanning tussen die twee. Ze zaten enorm op elkaars kap. Ik putte er een soort pervers genot uit om ze bezig te zien.'

Nu Mortelmans zijn debuut achter de rug heeft, werkt hij volop aan een opvolger. Daarvoor baseert hij zich op het non-fictieboek *Hoe ik de beste vriend van een seriemoordenaar werd*, over de jacht op Claudy Pierret, alias het monster van het Waasland. En mocht je eraan twijfelen, Mortelmans slaat voor die film de handen in elkaar met een ander productiehuis: A Team Productions, het bedrijf achter *Patser* en *Torpedo*. 🍷

**BASTAARD SPEELT VANAF 2 OKTOBER
IN DE BIOSCOOP**

uncut

Puur cinema

ONTDEK MEER DAN
1000 ONAFHANKELIJKE FILMS
EN 7 NIEUWE RELEASES ELKE WEEK

vanaf
€7,99
per maand

1 GRATIS
PROEFMAAND

uncut_belgie
uncut.belgie

After the Wedding

REGIE Bart Freundlich
CAST Michelle Williams, Julianne Moore, Billy Crudup
SPEELDUUR 1u52
VANAF 2 oktober in de bioscoop

In deze remake van een Deense arthousehit wordt een Amerikaanse die in India een weeshuis leidt door een geldschietster naar New York geroepen. Al snel blijkt dat die een verborgen agenda heeft. Familiedrama à la *Mother and Child*. **RUBEN NOLLET**

Late Night

REGIE Nisha Ganatra
CAST Emma Thompson, Mindy Kaling, Hugh Dancy
SPEELDUUR 1u42
VANAF 16 oktober in de bioscoop

Een talkshowhost met dictatoriale trekjes huurt een Indiaas-Amerikaanse in om haar mannelijke schrijversteam te versterken en haar dalende kijkcijfers op te krikken. Een feministische *Morning Glory*. **CHRIS CRAPS**

Amazing Grace

REGIE Sidney Pollack & Alan Elliott
CAST Aretha Franklin, Sidney Pollack, Mick Jagger
SPEELDUUR 1u27
VANAF 23 oktober in de bioscoop

Sydney Pollack filmde in 1972 de opnames van Aretha Franklins gelijknamige gospelalbum. Door enkele obstakels kon deze documentaire pas recent afgewerkt worden. Wat *Let It Be* voor The Beatles was, is deze parel voor Aretha Franklin. **CC**

Haunt

REGIE Scott Beck & Bryan Woods
CAST Katie Stevens, Will Brittain, Lauryn Alisa McClain
SPEELDUUR 1u32
VANAF 23 oktober in de bioscoop

In deze brutale kruising tussen *Escape Room* en *Saw* laat een groepje studenten zich ertoe verleiden om op een kermis een 'extreem' spookhuis binnen te gaan. Hadden ze beter niet gedaan. Geproduceerd door horroricoon Eli 'Hostel' Roth. **RN**

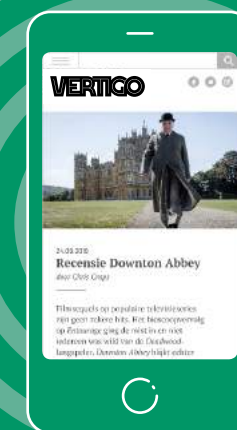

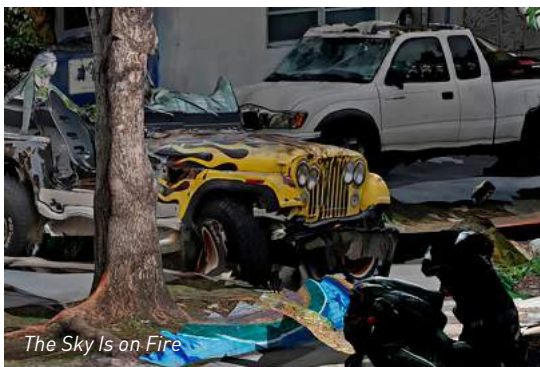
Sorry We Missed You

REGIE Ken Loach
CAST Kris Hitchen, Debbie Honeywood, Rhys Stone
SPEELDUUR 1u41
VANAF 30 oktober in de bioscoop

Sociaal drama waarin een koerier en een thuisverpleegster door hun bazen onder extreme tijdsdruk worden gezet en daar in hun privéleven de tol voor betalen. In de lijn van Ken Loach-uppercuts als *It's a Free World...* en *I, Daniel Blake*. **RN**

Op [vertigoweb.be](https://www.vertigoweb.be)
vind je elke woensdag
nieuwe recensies

EMMANUEL VAN DER AUWERA

Vier jaar geleden viel onze landgenoot Emmanuel Van der Auwera op tijdens de Young Belgian Art Prize met een video over een reeks tieners die een opname bekijken van drie jongens die een man vermoorden. De moord zelf wordt niet getoond, de kunstenaar was vooral geïnteresseerd in de reacties van de kijkers.

De hedendaagse beeldcultuur in vraag stellen is de kern van het werk van Van der Auwera, zoals ook blijkt uit zijn twee nieuwe expo's. In Botanique is *The Sky Is on Fire* te zien. Daarin creëert hij een fictief stedelijk landschap op basis van beelden van Miami die gefilmd zijn met SCAN3D, de augmentedreality-app die ook door Google Earth wordt gebruikt. De tweede film, *The Death of K9 Cigo*, te zien in Harlan Levey Projects, werd met Periscope, een andere smart-phone-app gedraaid. Daardoor krijgt dezelfde stad, Miami dus, een heel andere aanblik. Een diptiek van korte films die doet nadenken over hoe we anno nu met digitale beelden omspringen.

CHRISTOPHE VERBIEST

TOT 3 NOVEMBER IN BOTANIQUE, BRUSSEL EN TOT 14 DECEMBER IN HARLAN LEVEY PROJECTS, BRUSSEL

QUE SERA SERA / HITCHCOCK TRUFFAUT CAVETT GODARD / POUR QUI POUR QUOI

Hitchcock/Truffaut is een van de eerste en meest legendarische interviewboeken over film. Gedurende een volle week in augustus 1962 interviewde François Truffaut – dankzij *Les quatre cents coups* en *Jules et Jim* destijds een van de hotste regisseurs van het moment – Alfred Hitchcock. Die werkte in Los Angeles aan de montage van *The Birds*. Het is een systematisch boek, waarin de carrière van de *master of suspense* film per film besproken wordt. Soms heel technisch, maar er is ook ruimte voor de *petite histoire*.

Het theatergezelschap STAN heeft het boek nu bewerkt tot een voorstelling met acteurs Damiaan De Schrijver en Bert Haelvoet, al waren ook afzonderlijke interviews met Hitch en Jean-Luc Godard in *The Dick Cavett Show* bronnen van inspiratie. Hoewel hij er later als filmmaker radicaal andere ideeën op na hield, was Godard in de jaren vijftig als criticus bij *Les cahiers du cinéma* een van de grote verdedigers van de toen nog ondergewaardeerde Hitchcock.

Het bronmateriaal geeft Haelvoet en De Schrijver de kans om uit verschillende vaatjes te tappen. Nu eens waan je je in een razend interessante film-cursus, dan weer spelen ze scènes na. En hoewel De Schrijver in de huid van de autoritaire Hitchcock kruipt en Haelvoet in die van Truffaut, wisselen ze wel eens van rol. **CV**

OP TOURNEE IN BELGIË VANAF 11 OKTOBER

SPAANSE CLASSICS @ FILM FEST GENT

Patrick Duynslaegher heeft het stokje van artistiek directeur van Film Fest Gent doorgegeven aan Wim De Witte, maar hij heeft het festival nog niet helemaal losgelaten. Zo is hij dit jaar verantwoordelijk voor de Classics-sectie. Aangezien Spanje het focusland is van deze editie gaat het om films uit dat land: een focus op Agustí Villaronga, de regisseur van verontrustende thrillers als *Tras el cristal* en *El mar*, plus een reeks klassiekers van vroeger en nu.

Passeren onder meer de revue: Luis Buñuel (*Viridiana*), Carlos Saura (*Ana y los lobos*) en de Spaanse Fassbinder, Eloy de la Iglesia (*El diputado*), maar ook recentere meesters als Pedro Almodóvar (*Matador*) en Álex de la Iglesia (*Balada triste de trompeta*). En niet te vergeten: ¿*Quién puede matar a un niño?*, een brok vibrerende horror van Narciso Ibáñez Serrador die onze landgenoot Fabrice du Welz inspireerde voor *Vinyan*. **CV**

VAN 8 TOT 18 OKTOBER IN GENT

FILM ATELIER

Het Gezelschap voor Psychoanalyse en Psychotherapie (GPP) organiseert de komende maanden achtmaal een Film Atelier in verschillende zalen in Gent. Zo'n avond bestaat uit een introductie van twintig à dertig minuten, gevolgd door een film. Het Film Atelier is er niet alleen voor wie doorgestudeerd heeft in de psychologie: de inleidingen zijn geen academische voordrachten. De spreker selecteert een film die hem of haar raakt en vertelt erover vanuit zijn of haar persoonlijke achtergrond, weliswaar door een psychoanalytische bril.

De titels van de lezingen klinken alvast veelbelovend. Een greep: 'De taal is een parasiet' (over *Naked Lunch* van David Cronenberg, 28/10), 'De unheimliche Kubrick' (over *The Shining*, 17/12), 'Tijd en castratie' (over *Pickpocket* van Robert Bresson, 10/2) en 'De R in Irréversible' (over *Irréversible* van Gaspar Noé, 3/3). **CV**

TOT 30 MAART IN GENT

VERTIGO

selecteert uit het film- aanbod van

De volledige programmatie kun je vinden op vier.be, vijf.be en zestv.be.

Sully

Best opmerkelijk dat de Hollywoodiconen Tom Hanks en Clint Eastwood nog nooit hadden samengewerkt voordat ze op de set stonden van dit op feiten gebaseerde drama over een lijnvluchtpiloot die koelbloedig een noodlanding maakte op de Hudson-rivier vlakbij Manhattan.

5 oktober om 20.25 uur

The Terminator

Als voorbereiding op *Terminator: Dark Fate* is het origineel herbekijken geen slecht idee. De makers van aflevering zes van de sciencefictionfranchise over de strijd tussen mens en cyborg zweren immers dat ze de spirit van de eerste twee delen willen doen herleven.

12 oktober om 22.55 uur

King Arthur: Legend of the Sword

De schier oneindige lijst bioscoopbewerkingen bewijst dat de legende van koning Arthur en zijn ronde tafel tegen een stootje kan. Hoort thuis in dat rijtje: deze 'Arthur als een straatschoffie'-versie van *Lock, Stock and Two Smoking Barrels*-regisseur Guy Ritchie.

26 oktober om 20.25 uur

Magic Mike XXL

In deze sequel op de Soderbergh-hit gaan de mannelijke strippers uit het origineel *on the road* en beleven ze de wildste avonturen, waaronder een onvergetelijke nacht in een club in het broeierige Savannah met Jada Pinkett Smith en Donald Glover aka Childish Gambino.

5 oktober om 20.25 uur

Kong: Skull Island

Stel je *Apocalypse Now* voor, maar dan met een gigantische aap en andere monsterlijke wezens, en je komt in de buurt van deze *creature feature* die zich op het einde van de Vietnamoorlog afspeelt en samen met onder meer *Godzilla* deel uitmaakt van het *MonsterVerse*.

12 oktober om 20.25 uur

Halloween 3: Season of the Witch

Lange tijd stond deze Michael Myers-loze threequel te boek als het lelijke eendje van de populaire horrorfranchise. Mettertijd groeide hij echter uit tot een eigenzinnige cultfavoriet die op een originele manier iets zegt over de huiveringwekkende kracht van de media.

30 oktober om 22.05 uur

Lights Out

Ondertussen heeft David F. Sandberg al de *Conjuring*-spin-off *Annabelle: Creation* en de superheldenfilm *Shazam!* op zijn naam staan, maar debuten deed hij met deze kleinschalige horrorfilm over een bovennatuurlijke dreiging die enkel in het donker opduikt.

31 oktober om 20.35 uur

FILM *Nine to Five*
REGIE Colin Higgins
CAST Jane Fonda, Lily Tomlin, Dolly Parton
SPEELDUUR 1u49
JAAR 1980

PLOT: Wanneer Judy (Fonda), een huisvrouw van middelbare leeftijd, onverwachts verlaten wordt door haar man, moet ze in een kantoor aan de slag. Samen met haar collega's Violet (Tomlin) en Doralee (Parton) verzint ze een plan om wraak te nemen op haar seksistische, hypocriete en opportunistische baas Franklin Hart, Jr. (Dabney Coleman).

JONAS GOVAERTS: 'Misschien wel dé #MeToo-film avant la lettre?'

STEVEN TUFFIN: 'Sowieso is hij na 39 jaar actueler dan ooit. *Nine to Five* gaat niet alleen over seksuele intimidatie op het werk, maar ook over de loonkloof én over slutshaming.'

JG: 'Maar dan gebracht als een luchtige screwballkomedie, wat echt wel een geniale zet was. Jane Fonda zegt het zelf op de audiocommentaar: "Als we over dit onderwerp een serieus drama hadden gemaakt, had men ons gelyncht."'

ST: '*Hanoi Jane* spreekt natuurlijk uit ervaring. Toen ze zich kritisch uitliet over de oorlog in Vietnam kreeg ze bakken stront over zich heen.'

JG: 'Vandaar misschien dat ze zichzelf hier de braafste van de drie rollen gaf. Fonda speelt de grijze muis, Lili Tomlin de sarcastische *ball-buster* en Dolly Parton de voluptueuze stoeipoes.'

ST: 'Voluptueus is ze zeker, maar haar personage loopt niet te koop met haar lichaam. Het is vooral haar baas die haar als een slet behandelt. Was dit overigens niet Partons eerste filmrol?'

JG: 'Yep. Blijkbaar had ze op de eerste draaidag niet alleen haar eigen tekst vanbuiten geleerd, maar ook die van alle andere personages – tot grote hilariteit van Fonda en Tomlin.'

ST: 'Hoe dan ook is Parton minstens even grappig als haar tegenspeelsters. Je vraagt je af waarom ze in de eighties niet meer films als trio hebben gedraaid.'

JG: 'Misschien omdat dit soort door vrouwen gedreven komedies blijkbaar maar eens om de zoveel jaar gemaakt mag worden? *Clueless*, *Mean Girls*...'

ST: '... *Bridesmaids*, inderdaad. En dat terwijl *Nine to Five* destijds honderd miljoen dollar heeft opgebracht aan de kassa: een absoluut record.'

JG: 'Gaaf het sinds #MeToo niet wat beter op dat vlak?'

ST: 'Een beetje, maar vaak gaat het toch gewoon om mannenrollen die snel-snel werden herschreven voor vrouwen, hoor. Wat films als *Nine to Five* zo goed maakt, is dat ze echt vanuit een vrouwelijk standpunt worden verteld. Er is overduidelijk meer diversiteit nodig, op alle vlakken.'

JG: 'Zegt de ene blanke man tegen de andere. (lacht) Toch vind ik dat

zelfs zo'n *gender-swap* heel effectief kan zijn. Neem de strijd tussen de Amazones en de Duitsers in *Wonder Woman*: maak van de helft van je personages een vrouw en plots krijgt zo'n clichématige gevechtsscène weer iets wonderlijks.'

ST: 'Terug naar *Nine to Five*: grappigste scène?'

JG: 'Fonda die haar baas afmaakt met de heerlijk bekkende oneliner "You're a sexist, egotistical, lying, hypocritical, bigot!"'

ST: 'Ik ben dan weer een grote fan van de scène waarin Tomlin fantaseert dat ze als Sneeuwwitje haar baas vergiftigt met de hulp van een bende schattige tekenfilm diertjes. Benieuwd of er in de aangekondigde remake ook zo met Disney zal mogen worden gelachen.'

JG: 'Waren de twee *Horrible Bosses*-films al geen officiële remakes?'

ST: 'Nu je het zegt. Een zoveelste voorbeeld van venten die zonder enige scrupules met het idee van vrouwen gaan lopen. Best triest.' 🐾

ZOO ANTWERPEN JUNGLE BOOK LIGHT FESTIVAL

29 NOV - 12 JAN

KOOP
NU JE
TICKETS

[ZOOantwerpen.be/junglebookZOO](https://zooantwerpen.be/junglebookZOO)

Beleef Sardinië, een verborgen schat in de Middellandse Zee

Nooit gezien: 8-daagse rondreis voor slechts € 1.199 p.p.

Bezoek prachtige steden zoals Cagliari en Alghero.

- » Vliegreis vanuit Brussel met Brussels Airlines
- » 20 + 7 kg bagage
- » 4****-hotels met halfpension
- » Inclusief excursies en inkomgelden
- » Vlaamse gids met audiosysteem
- » Afreisdata 2020: 13/05, 3/06, 17/06, 4/07, 18/07, 25/07, 8/08, 2/09

Themadag **Sint-Truiden**: woensdag 6/11, 13 u
Themadag **Roeselare**: donderdag 7/11, 13 u
Gratis, wel inschrijven via deblauwevogel.be

Luikersteenweg 62 • Sint-Truiden • 011/705.500
f/reizendeblauwevogel • www.deblauwevogel.be